

JORDI CARBONELL

Filòleg i polític

“Hem de fer una Societat d'Amics d'Espanya”

DAVID MIRÓ

Vostè encara treballa?

Treballo en un llibre d'estudis sobre llengua i geografia. Els Països Catalans són un espai natural geogràfic que viu d'esquena a Espanya, i els nostres mals sempre vénen per l'esquena. Però cap país d'Europa ha aguantat una persecució tan dura. Per això sóc optimista sobre l'arribada de la independència.

El veig molt convençut...

És que qualsevol que tingui dos ulls veu que la independència és l'única sortida que tenim. I s'ha d'aconseguir per declaració del Parlament de Catalunya. El referèndum el denegaran, no el deixaran fer, és innecessari. I crec sincerament que no és possible la independència sense Convergència.

Però no tot CiU està en aquesta via. Però aquí hi ha una oportunitat de parlar i convèncer. Esclar que en aquest moment estan intentant arribar a un acord per resoldre l'autonomia, tornen als errors de 30 anys enrere. Si encara no s'han adonat que això no és possible, coi, és que són burros! Jo crec que el Mas sí que ho veu, però no està convençut que el segueixi tot el partit. CDC és el partit majoritari, i l'hem de convèncer, i hi ha una part important que ja ho veu.

I què fem amb el PSC?

No és possible arribar a un acord amb el PSC mentre estigui lligat al PSOE,

i si Chacón és secretària general, llavors ja serà impossible. L'acord amb el PSC no és possible mentre no trenqui amb el PSOE, o mentre no es trenqui, que també és possible.

I també hi ha gent molt poderosa en contra...

Sí, el Grupo Godó hi està en contra, però s'han vist obligats a fer *La Vanguardia* en català i fer televisió i ràdio en català. Però el seu objectiu és tombar TV3.

I com s'arriba a la sobirania?

Hauríem de tenir unes oficines d'estudi dels problemes derivats de la independència. Per exemple, què fem amb l'or del Banc d'Espanya o els fons de la Seguretat Social.

Quines relacions s'haurien d'establir amb Espanya?

Hem d'organitzar una Societat d'Amics d'Espanya. Hem de preparar la doble nacionalitat per als catalans d'origen espanyol. Hem de fer una gran campanya interna de cara als castellanoparlants, han de saber que no els obligarem a parlar en català. Hem d'acceptar que el castellà sigui llengua cooficial, i el que vulgui fer un plet en castellà que tingui dret a fer-ho, o que es pugui adreçar en espanyol a l'administració.

I la resta de Països Catalans?

La independència és molt més fàcil que pugui arribar primer a Catalunya-Principat que a tots els Països

Perfil Jordi Carbonell

(Barcelona, 1924) és tot

bonhomia, un home amb

dos grans amors: el país i la

seva estimada Hortènsia,

desapareguda ara fa cinc

anys. Se li humitegen els

ulls quan en parla, de la

mateixa manera que li

espurnegen quan dona mil

arguments a favor de la

independència perquè

creu que encara pot ser a

temps de veure-ho. Va ser

president d'ERC entre el

1996 i el 2004. I ara

espera tranquil

el retrobament amb

la seva Hortènsia.

Catalans. Ara, en el moment en què es veurà com funciona la Catalunya independent, els altres països s'hi voldran adherir. Catalunya ha de tenir una Constitució que prevegi l'adhesió. I jo parlo com si fóssim un país independent, i encara no ho som, però si duro gaire encara ho veuré. I si no duro gaire, mala sort.

Vostè sempre ha defensat la no-violència com a forma de lluita?

De jove em vaig enrolar a l'Exèrcit Català Clandestí, i no vaig arribar a fer cap acció perquè no me'n van donar cap. L'única en què tenia l'encàrrec de participar, un atemptat contra Franco, va fracassar per problemes d'organització. Bé, sí que en vaig fer una, vaig robar uns llibres d'instrucció i estratègia militar de la caserna de Berga. Després vaig abandonar aquesta lluita violenta per la lluita política.

Després de la universitat vostè va a Londres i entra en contacte amb el laborisme.

Optimisme "Cap país d'Europa ha aguantat una persecució com la que hem patit nosaltres" **CiU** "Crec que Mas veu que la independència és l'únic camí possible" **Compromís** "A la presó sempre vaig parlar en català"

CRISTINA CALDERER

A Londres em vaig fer socialista i encara ho sóc. I independentista també, perquè des de lluny les coses es veuen més clares.

Què significa ser socialista avui?
Significa defensar els drets dels desvalguts, de la gent que no té poder polític, lluitar contra aquests poders de les grans companyies.

I de tornada de Londres participa en la resistència cultural.
Em van encarregar la direcció de l'Enciclopèdia Catalana. Després del tercer volum es va produir l'Assemblea de Montserrat, en solidaritat amb el Procés de Burgos. Sortint de Montserrat vaig anar a declarar i ho vaig fer en català. Aleshores em van enviar a la presó, i d'allà a observació psiquiàtrica. Allò que deien que només feia l'Stalin no és veritat, també ho feia el Franco.

El consideraven boig?
Sí. I jo li vaig dir al metge que em va tractar: "Escolteu, vós sabeu que jo

no sóc boig". I ell em va respondre: "Tots els bojos diuen això". Al final, com que hi va haver protestes a l'estranger, em van deixar anar.

Sempre va parlar en català?
Sempre. Quan necessitava medicines no me les donaven, perquè deien que no m'enteni.

Fins i tot va renunciar a comunicar-se amb la seva dona...
No és que hi renunciés, és que no em deixaven. Quan parlàvem en català interrompien la comunicació. Les primeres vegades simplement em posava dret, somreia i no deia res. I ella ja veia que jo estava bé. Un dia li vaig dir: "Escolta, acabem aquesta comèdia". I ens vam posar a parlar en català. El funcionari que hi havia de vigilància era un galleg que va dir: "Miri, jo hauria d'intervenir però no vull. Vagin a avisar el de la porta, que ho farà de gust". I la meva filla se'n va anar al de la porta i li va dir: "El meu pare parla en català". I l'altre: "¿Qué dices?" I ella: "Que el meu pare par-

Enciclopèdia
"Vaig tenir una topada amb Pujol. Després hem fet les paus i som amics"

la català". Llavors va interrompre la comunicació i ja no vam poder parlar més, només amb el meu fill de 8 anys. Va ser una experiència terrible per a la criatura. Però jo li vaig explicar que el seu pare defensava el català i que en aquesta lluita ells tenien la força i nosaltres la raó.

Vostè no va tenir una bona sortida de la Gran Enciclopèdia Catalana.
Em van expulsar després d'una topada amb Jordi Pujol. Després hem fet les paus i som amics. Jo respecto en Pujol, crec que la seva obra no va ser positiva. Bé, en alguns aspectes sí, com la creació de TV3, però en l'intent d'aconseguir l'encaix de Catalunya en Espanya es va equivocar. I ja ho ha reconegut ell mateix.

Vostè ha viscut com a agnòstic 60 anys i després va retrobar la fe.
Jo vaig tenir una educació religiosa i quan vaig entrar a la universitat vaig tenir una crisi perquè l'Església oficial col·laborava amb el règim. Els meus consellers religio-

sos no van saber resoldre els meus dubtes i llavors vaig deixar de creure. He viscut com a agnòstic des dels 20 anys fins que va morir la meva dona. Me l'estimava moltíssim, havíem viscut junts 60 anys, i vaig tenir una crisi terrible, que es reflecteix en el llibre de poesies que vaig publicar.

La fe l'ha reconfortat?
En aquesta crisi em vaig preguntar: ¿no tornaré a veure mai més l'Hortència? I el nihilisme després de la mort, que no hi hagués res, no el vaig poder suportar. Vaig parlar amb el pare Massot, que és amic meu de fa molts anys, em va confessar i des d'aleshores he tingut una vida cristiana dintre de l'ortodòxia. Vaig a missa, tot i que sóc un cristià molt crític amb el Vaticà. Ara hi crec, i crec que quan em moriré tornaré a veure la meva Hortència, perquè no puc creure que després de la mort no hi hagi res. Cada dia prego per ella i me l'estimo com me l'estimava. —